

naar det blot var en Præst, kunde man ikke faae det gjort saa godt af menige Mænd. Jeg har ikke den Erfaring, som det ærede Medlem har. Jeg tvivler ikke om, at Præsterne ere brave Folk, der paa deres Vis passe deres Pligter, men stundom have de et ikke altid praktisk Syn paa den Slags Forhold, navnlig Opdragelsesforholdene, og efter min Erfaring er § 8 en farlig Paragraph. Jeg har mødt Tilfælde i mit Liv efter en Beskrivelse, hvis Rigtighed jeg ikke tør benegte, efter mundtlig og skriftlig Meddelelse fra de mest troværdige Folk, hvor man har beflaget sig over, at Kjøbenhavns Magistrat holder Instituter paa Landet, fornemlig for Fattigvæsenets Børn i Kjøbenhavn, som man mener lider ilde under den Opdragelse, de faae, og som man ingen Raad har til at hjælpe paa, fordi hverken Fattigvæsenet eller Skolevæsenet paa Stedet har nogen Myndighed. Den Lovgivning, der gjælder for Sognets Pleiebørn, gjælder ikke for Fattigvæsenets, naar de blive sendte fra Kjøbenhavn, og om de prygles utilbørligt og fulde lidt mere end ønskeligt, er der intet Andet at gjøre, end at man kan hjælpe paa dem ved at give dem lidt Mad; men Vedkommende have slet ikke den Indflydelse paa disse Børn i selve Kommunen, som de have paa deres egne Pleiebørn. Nu vil man maaske sige, at noget Saadant kun er Undtagelser; men det er jo et Spørgsmaal, det kan det ærede Medlem ikke forvisse os om; thi jeg kan i Virkeligheden ikke skjønne rettere, end at disse Børn maa have det ilde, da det er en overordentlig slet Betaling, som mange af disse Instituter faae for disse Fattigbørn. Men selv om det kun er en Undtagelse, siger jeg, at det er ikke den Slags Undtagelser, som berettiger os — det er min Overbevisning — til at undtage den største Kommune fra en Lov, der burde være almindelig, og at stille nogen Kommune privilegeret, saa at den kan sende sine Børn ud omkring i Landet, saa til den og saa til den Skole i den og den Kommune, hvor et Tilfyn er etableret efter Loven, et Tilfyn, som imidlertid ingen Ret og Myndighed har, men skal gaa ud og se paa, at disse Børn have det ilde, og maaske vove at gjøre en Forestilling til Præsten eller en anden beskiftet Person eller direkte til Magistraten — det forekommer mig at ville være aldeles absurd og ikke Lovgivningsmagten værdigt. Naar der nu skal etableres et Tilfyn, „Mænd eller Kvinder, som dertil af Kommuneraadet ere at formaa indenfor Distriktet“, saa burde det i alt Fald have samme Ret og Pligt overfor alle Pleiebørn indenfor Distriktet, af hvem de saa end ere

anbragte, selv om det er af det høie Fattigvæsen i Kjøbenhavn, og det burde være saaledes ordnet, at ikke en stjern Dag Tilfynet kan blive dem berøvet eller overladt til Politiet eller Sognekogeden, fordi et eller andet Sogneraad bliver enigt med Ministeren om en Sundhedsvedtægt, hvorefter det Hele kan undgaaes. Det er ikke rettet mod nogen enkelt Minister, men saaledes en Gang for alle at lægge en saadan Lov i Ministerens Haand, saa at man efter hans Skjøn kan gaa bort fra de Regler, Lovgivningsmagten har vedtaget efter Loven, gaar virkelig ikke an. Der er altfor mange Bestemmelser i Loven, som vi ikke bør gaa ind paa og saaledes skræmme os Ret til Forandring. Men Vedtagelse er jo dog Et, Forandring et Andet. Til Forandring hører tre Faktorer: Ja, Vedtagelsen ere vi selv raadige over. Det skulde vi ikke glemme, naar vi drøfte navnlig denne Slags Sager. Lad den sande Humanitet være raadende her, som der har været raadende ved Bestemmelsen om det fjortende Aar, og gjøre De det, saa komme De tilbage til Deres Bestemmelser i Fjor: Loven er almindelig, og gjenem Kommuneraadene udse vi de bedste Mænd og Kvinder til hjertligt og indsigtsfuldt og med Omhu hver i sit Distrikt at paatage sig denne for Samfundet saa overordentlig betydningsfulde Opgave. Hvad vilde ikke naaes for Samfundet, hvis Loven saaledes naaede sit Diemed, et blot sanitært, men ogsaa ethisk? Det vilde kjendes haade i Fængslerne og paa Ladegaardene, det er min Overbevisning; det vilde forbedre Slægten, gjøre den dygtigere, end den er, og afværge mange Under. Lad os derfor være fri for disse Høkerier, om hvilke vi ikke vide, hvad det er, vi forhandle om, og for hvilket Omraade det kommer til at gjælde.

Justitsministeren (Mellermann):

Jeg skal først anbefale de af hele det ærede Udvalg stillede Vædringsforslag. Med Hensyn til Vædringsforslag Nr. 1, som angaar Sundhedsvedtægter, og som er stillet af Udvalgets Flertal, vil jeg bemærke, at jeg for mit Vedkommende ikke fordrede, at det skulde gaa saa vidt, som det gaar, nemlig til at gjælde for alle Kommuner. Det, jeg navnlig har lagt og lægger Vægt paa, er, at Sundhedsvedtægterne og den Ordning, som gives ved dem, maa blive gjældende i de større Kommuner. Jeg har navnlig tænkt paa Kjøbenhavns Kommune, hvor jeg tror, at den Ordning af Forholdet, som Lovforslaget iøvrigt foreskriver, slet ikke vil være anvendelig, men hvad der gjælder for Kjø-